

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/upamietnianie/biezaca-dzialalnosc-biu/184275,Uroczystosc-wreczenia-Medali-Reipublicae-Memoriae-Meritum-Poznan-27-kwietnia-202.html>
30.04.2024, 14:24

Uroczystość wręczenia Medali „Reipublicae Memoriae Meritum” - Poznań, 27 kwietnia 2023

27 kwietnia 2023 r. w Sali Spotkań Muzeum Sztuk Użytkowych w Zamku Królewskim w Poznaniu Prezes Instytutu Pamięci Narodowej dr Karol Nawrocki wręczył medale „Reipublicae Memoriae Meritum”.

Odnaczenie „Reipublicae Memoriae Meritum” zostało ustanowione w 2015 r. przez ówczesnego prezesa IPN dr. Łukasza Kamińskiego. Przyznawane jest instytucjom, organizacjom i osobom fizycznym za wybitne zasługi w działalności publicznej i społecznej dla upamiętniania historii Narodu Polskiego w latach 1917–1990 oraz wspierania IPN w działalności edukacyjnej, naukowej i wydawniczej. Medal dzieli się na trzy stopnie: złoty, srebrny i brązowy.

Prezes IPN dr Karol Nawrocki, zwracając się z bezpośrednimi podziękowaniami do każdego z odznaczonych, nawiązał do idei medalu:

Medal „Reipublicae Memoriae Meritum” jest przeznaczony dla tych, którzy budują republikę pamięci, wolną, niepodległą, suwerenną i demokratyczną Polskę. O tym mówi rewers tego medalu, na którym można odczytać słowa jednego z Ojców polskiej Niepodległości Marszałka Józefa Piłsudskiego: „Naród, który traci pamięć, przestaje być narodem”. W drugiej części zdania Marszałek powiedział, że naród staje się wtedy zbiorowością ludzi zamieszkującą tymczasowo dane terytorium. Wy, Drodzy Państwo, jesteście dowodem na to, że budując wspólną republikę pamięci, wolną Polskę, myślimy o historii nie tylko w Instytucie Pamięci Narodowej i ważnych rządowych instytucjach, ale

także na forum społecznym i codziennych działań. Chciałem pogratulować i podziękować każdemu z Państwa z osobna. (...) Niech żyje Polska, żyje dzięki takim osobom jak Państwo, niech żyje Rzeczpospolita pamięci!

Podczas uroczystości odznaczenia otrzymali:

Zenon Wechmann (medal złoty): prezes Wielkopolskiego Oddziału Więźniów Politycznych Okresu Stalinowskiego oraz przewodniczący Wojewódzkiej Rady Kombatantów i Osób Represjonowanych, od wielu lat zaangażowany w upamiętnianie historii Narodu Polskiego. Wyjątkowo dba o to, aby młode pokolenie zapoznało się z dziejami konspiracji antykomunistycznej. Troszcząc się o pamięć po zamęczonych i zamordowanych, doprowadził do zorganizowania pochówku ofiar mordu przy ulicy Niegolewskich oraz symbolicznego upamiętnienia rozstrzelanych w podpoznańskich lasach. Zenon Wechmann w czasach stalinizmu, kontestując decyzję władz o likwidacji Związku Harcerstwa Polskiego oraz o włączeniu organizacji do komunistycznego Związku Młodzieży Polskiej, postanowił przyłączyć się do konspiracyjnej działalności harcerskiej. Za niezłomność i chęć zachowania niezależności od komunistów zapłacił wysoką cenę. Aresztowany w 1952 roku, po przejściu brutalnego śledztwa został skazany na 7 lat więzienia. Ciężkie więzienie i praca w kamieniołomie odbiły się na jego zdrowiu. Jednak dotkliwe przeżycia nie stanowiły nawet podstawy do złamania jego charakteru: w 1956 roku był czynnym uczestnikiem Poznańskiego Czerwca, a w czasie stanu wojennego udzielał pomocy internowanym i ich rodzinom. Do dziś, mimo zaawansowanego wieku, bierze udział w inicjatywach społecznych mających na celu trwałe upamiętnianie wydarzeń oraz wybitnych obywateli zasłużonych w walce o niepodległość Państwa Polskiego.

Tadeusz Dzwonkowski (medal srebrny): były dyrektor Archiwum Państwowego w Zielonej Górze (obecnie na emeryturze), badacz dziejów województwa lubuskiego. Z wielkim oddaniem dokumentował i propagował wiedzę o Wydarzeniach Zielonogórskich w Obronie Domu Katolickiego. Przywracając szacunek dla narodowej przeszłości, zaangażował się w procedurę nadawania Krzyży Wolności i Solidarności uczestnikom Wydarzeń z dnia 30 maja 1960 roku.

Gminny Komitet Ochrony Pamięci Walk i Męczeństwa w Trzemesznie (medal srebrny): misją Komitetu jest upamiętnianie lokalnych wydarzeń, miejsc i postaci związanych z tragiczną historią Narodu Polskiego. Dzięki staraniom Komitetu udało się przeprowadzić wiele remontów mogił polskich patriotów, jak i dokonać rewitalizacji zaniedbanych miejsc pamięci. Komitet zajmuje się także organizacją uroczystości patriotycznych i współpracuje ze szkołami w zakresie opieki nad pomnikami i grobami.

Maciej Myczka (brązowy): działacz społeczny, pasjonat historii, rekonstruktor. Opiekun miejsc pamięci powstania wielkopolskiego na terenie powiatu wolsztyńskiego. Od wielu lat zajmuje się propagowaniem wiedzy na temat powstania wielkopolskiego i zbrodni

katyńskiej. Organizator konferencji, wystaw i inscenizacji historycznych. Członek komitetu budowy Pomnika Żołnierzy Wyklętych-Niezlomnych w Wolsztynie.